RES 2.0
Beeldvormende bijeenkomst Raad Opmeer

19 oktober 2023

Royal HaskoningDHV

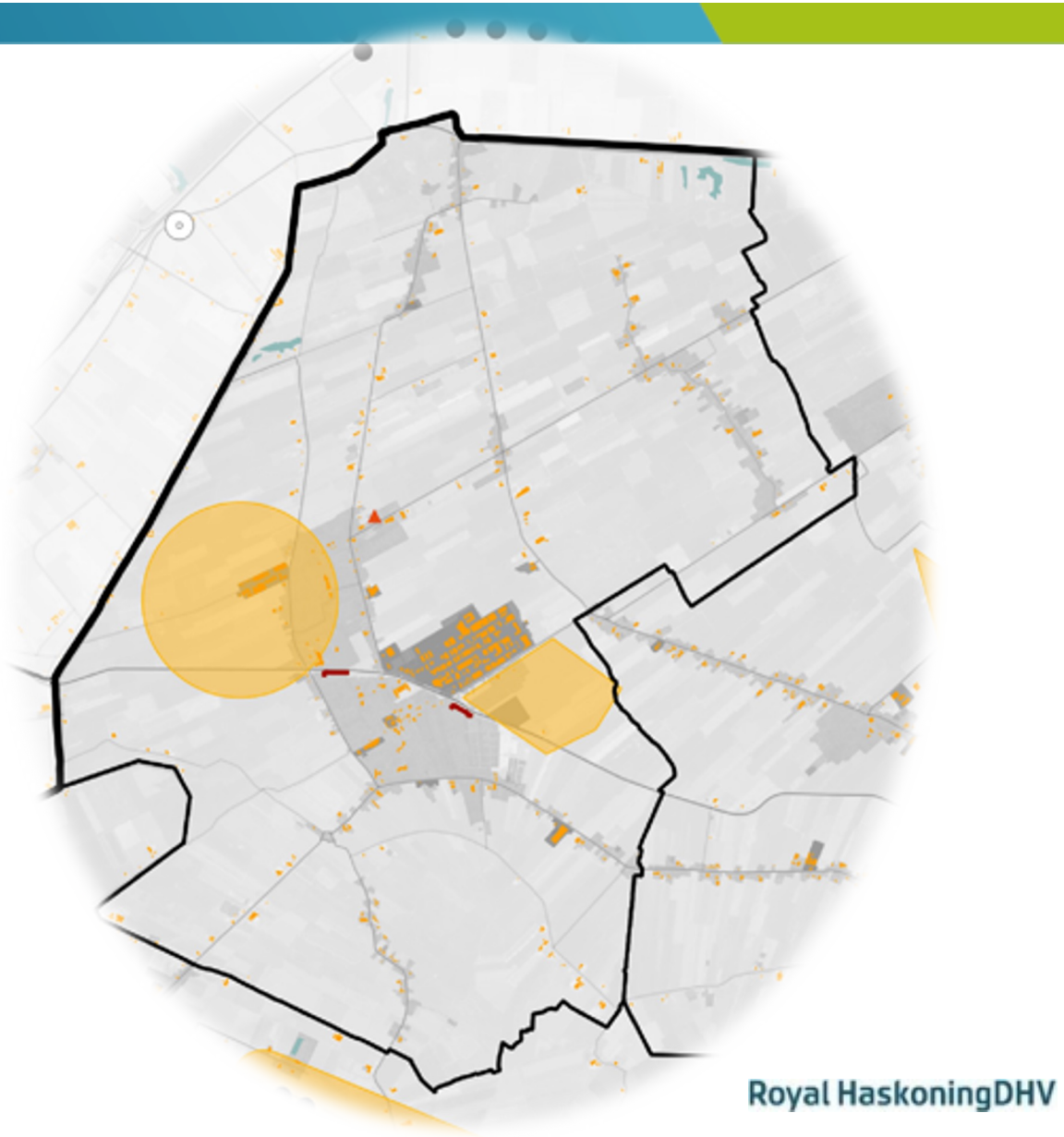
Agenda

Opening en doel van de avond

Inleiding Herman ter Veen

Presentatie Royal haskoning/DHV Clim Soree
Invullen RES gebieden urgentie en haalbaarheid
Voorbeelden van denkrichtingen
In gesprek over opties en mogelijkheden

Zoekgebieden RES in Opmeer

LEVEN MET WATER NH

Advies Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit

Januari 2023

Royal HaskoningDHV

Royal HaskoningDHV

Regionale Energiestrategie 1.0

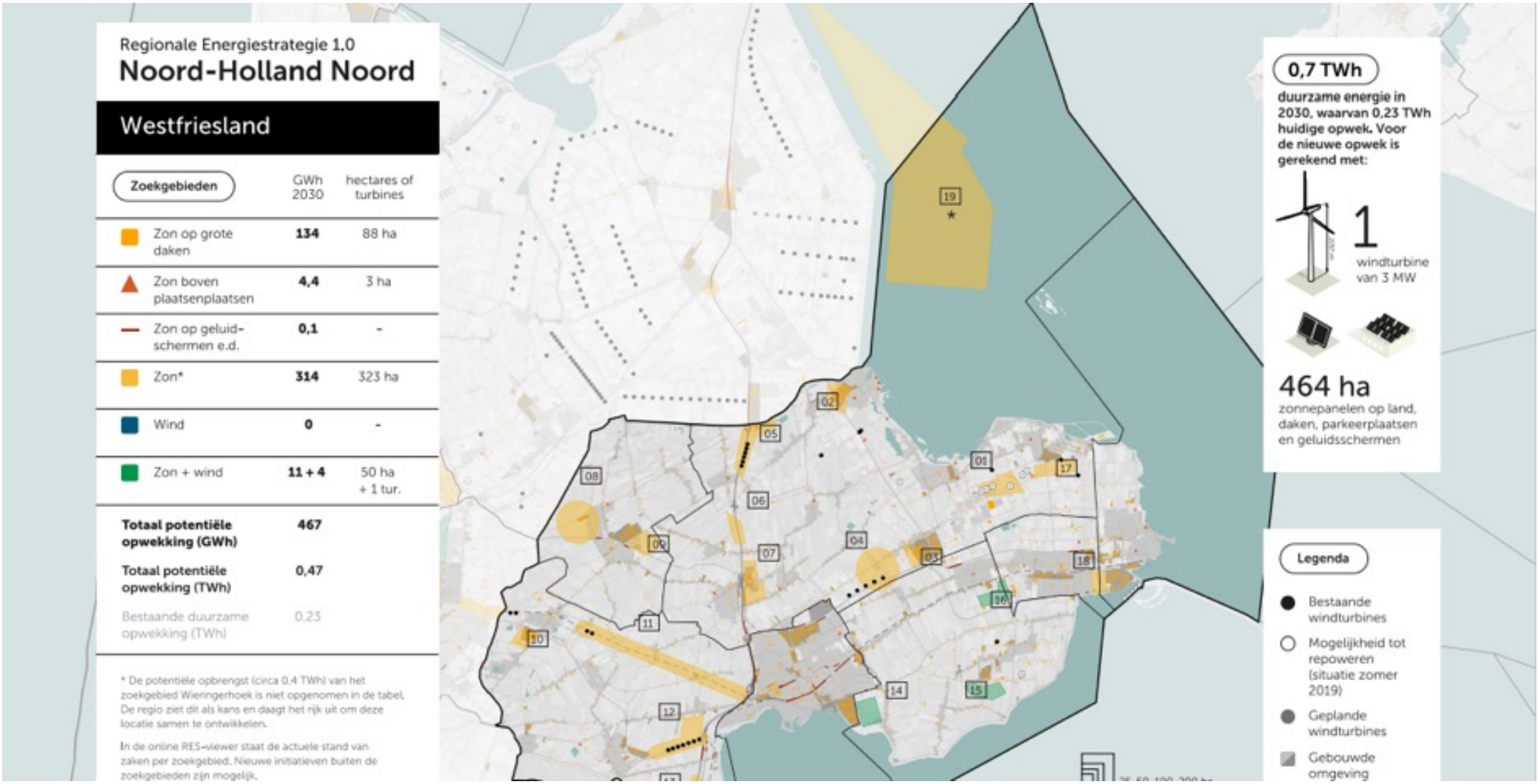
Noord-Holland Noord

Westfriesland

Zoekgebieden	GWh 2030	hectares of turbines
Zon op grote daken	**134**	88 ha
Zon boven plaatsenplaatsen	**4,4**	3 ha
Zon op geluid-schermen e.d.	**0,1**	-
Zon*	**314**	323 ha
Wind	**0**	-
Zon + wind	**11 + 4**	50 ha + 1 tur.
Totaal potentiële opwekking (GWh)	**467**	
Totaal potentiële opwekking (TWh)	**0,47**	
Bestaande duurzame opwekking (TWh)	0,23	

* De potentiële opbrengst (circa 0,4 TWh) van het zoekgebied Wieringerhoek is niet opgenomen in de tabel. De regio ziet dit als kans en daagt het rijk uit om deze locatie samen te ontwikkelen.

In de online RES-viewer staat de actuele stand van zaken per zoekgebied. Nieuwe initiatieven buiten de zoekgebieden zijn mogelijk.

Royal HaskoningDHV

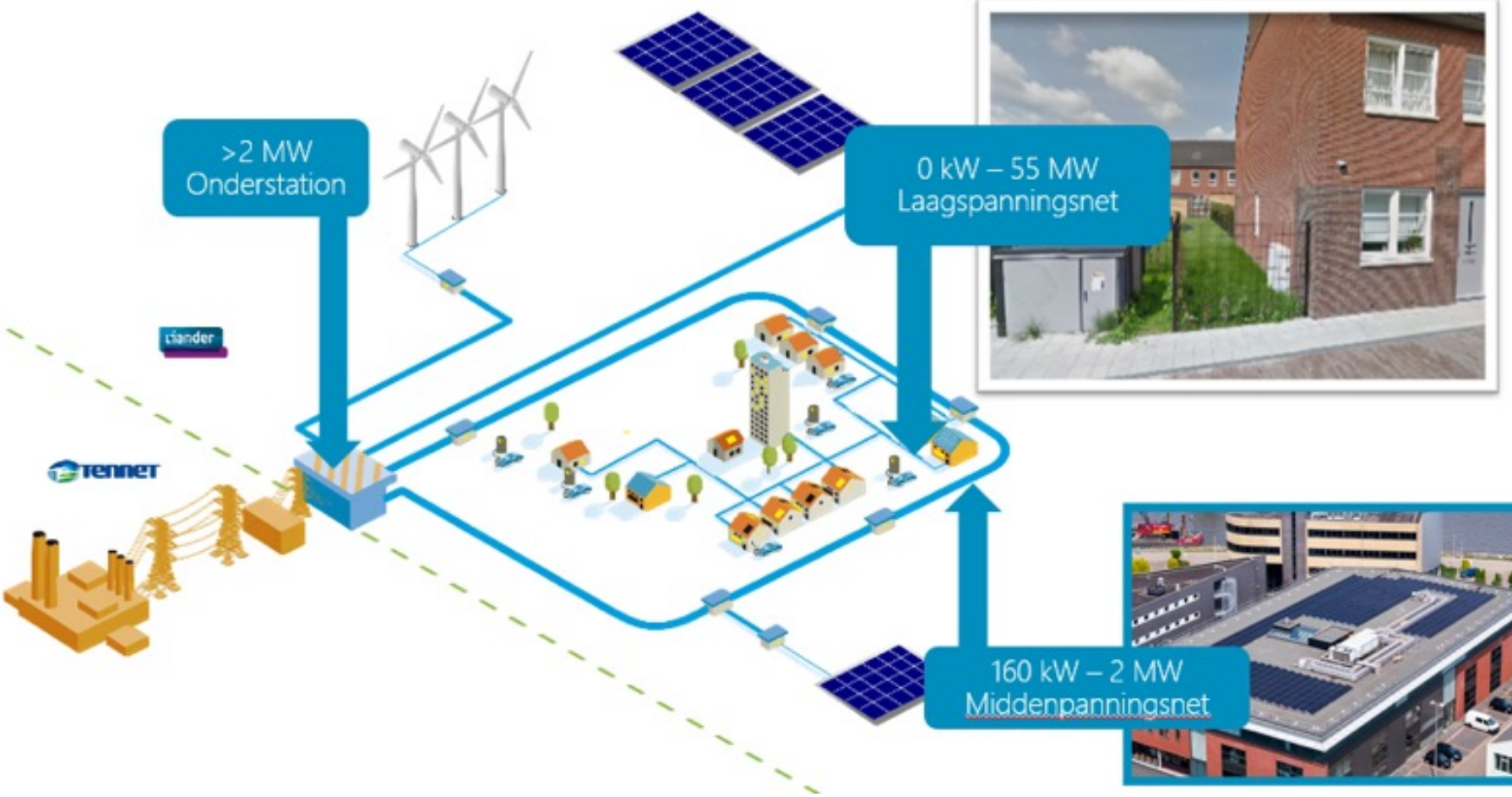
Toekomstvisie: 2030

In 2030 heeft Opmeer flinke stappen gezet op het gebied van duurzaamheid, energie en klimaat.

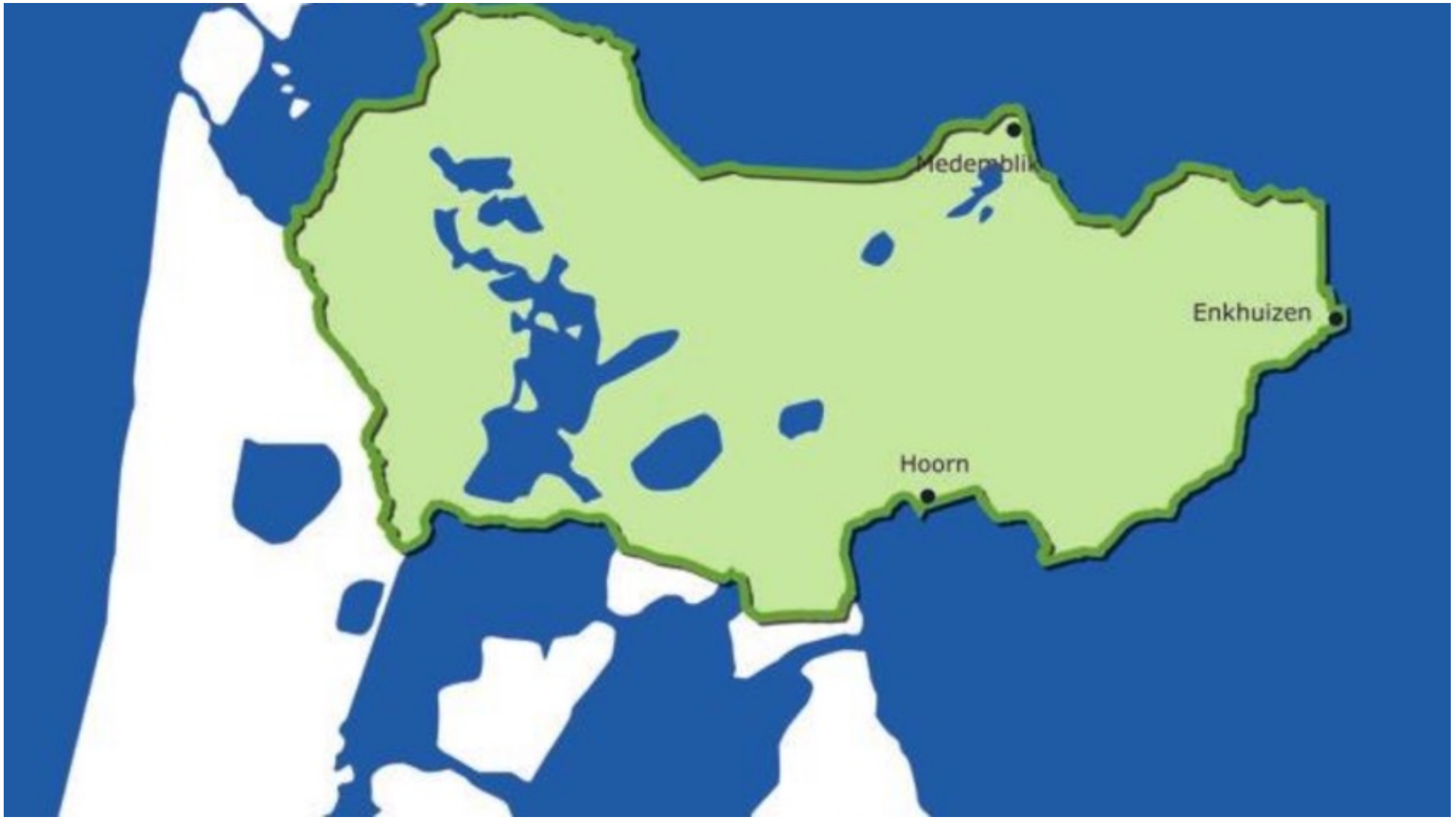
Opmeer is zuinig op haar karakteristieke landschap en kiest voor een verduurzamingstrategie waarbij het landschap zoveel mogelijk behouden blijft.

De afgelopen jaren is daarom volop geïnvesteerd in zonne-energie: Zonnepanelen op parkeerplaatsen, op grote daken en in het landschap geïntegreerd.

Het vermogen van de duurzame opwek bepaalt waar in het net het wordt aangesloten

Royal HaskoningDHV

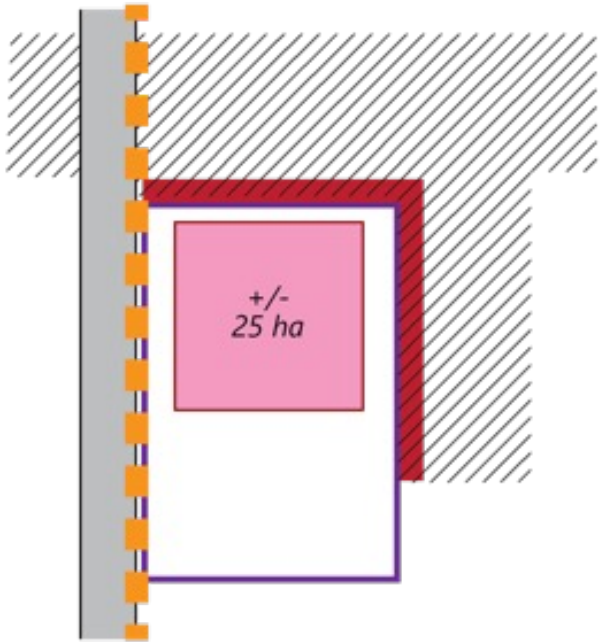
Royal HaskoningDHV

Wetgeving & Trends

Dit was altijd het uitgangspunt in de RES 1.0

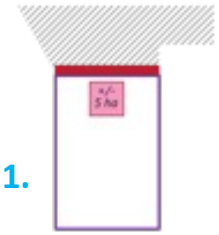

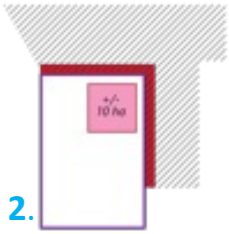
Provincie met de BBB, nieuwe landelijke verkiezingen
Zonnelader en brief Jetten & beleidskaders zon en wind
Verplichtingen voor zon op dak
De vorm energiedrager verandert snel, energieopwek van centraal naar lokaal.

Royal HaskoningDHV

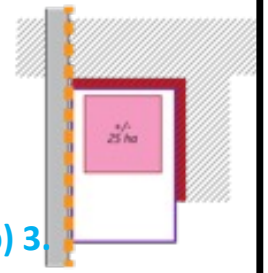
Provinciale verordening 2022 (nadere regels GS – bijlage 11)

b) 1.

b) 2.

b) 3.

6.2 De locatie en omvang van de opstelling voor zonne-energie*

a) De locatie voor de opstelling voor zonne-energie **is aan minimaal één zijde aansluitend op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint.** *(zie toelichtingsslide 6.2 voor definitie)*

b) De omvang van de opstelling voor zonne-energie is

1. op een locatie **die aan één zijde aansluitend is op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint**: **maximaal 5 hectare**;
2. op een locatie die aan **minimaal één zijde aansluitend is op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint** en daarnaast **aan nog <u>één</u> andere zijde aansluitend op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint, een rijksweg, provinciale weg of spoorweg**: **maximaal 10 hectare**, of;
3. op een locatie **die aan minimaal één zijde aansluitend is op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint** en **daarnaast aan nog <u>twee</u> andere zijden aansluitend op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint, een rijksweg, provinciale weg of spoorweg**: **maximaal 25 hectare**; met dien verstande dat van de maximale oppervlakten genoemd onder 1 tot en met 3, **kan worden afgeweken tot niet meer dan 10%** van die oppervlakten indien dat noodzakelijk is uit overwegingen van ruimtelijke kwaliteit.

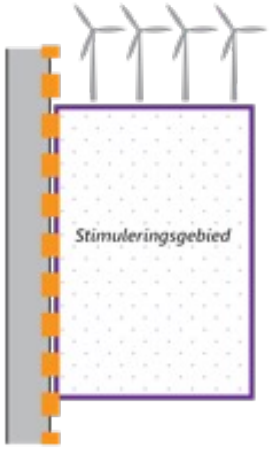
c) De locatie voor de opstelling voor zonne-energie **is niet aansluitend** op een reeds bestaande opstelling voor zonne-energie, **tenzij sprake is van het aanvullen van een bestaande opstelling voor zonne-energie tot de maximale oppervlakte als bedoeld onder sub b.**

d) Het bepaalde in sub a, b en c is niet van toepassing op het oprichten van een of meer opstellingen voor zonne-energie op locaties die in gebruik zijn als nutsvoorziening, voor de waterhuishouding, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer of infrastructuur voor het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer, niet zijnde leidingtracés voor gas, water of elektriciteit.

Provinciaal beleid – Afdeling 6 Artikelsgewijze toelichting artikel 6.2 (p.110)

- Doel is de **karakteristieke openheid van het landschap** te behouden, **zoveel mogelijk aan te sluiten op de bestaande netinfrastructuur** en de **economische (agrarische) structuur** van het landelijk gebied zo min mogelijk aan te tasten
- **Artikel 6.2 a** minimaal één zijde aansluit op bestaand stedelijk gebied of een dorpslint
  - Onder bestaand stedelijk gebied wordt verstaan het bestaand stedelijk gebied zoals gedefinieerd in het Besluit kwaliteit leefomgeving:
  - *Stedelijk gebied*: op grond van een omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit toegelaten stedenbouwkundig samenstel van bebouwing voor wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel en horeca, en de daarbij behorende openbare of sociaal-culturele voorzieningen en infrastructuur, met uitzondering van stedelijk groen aan de rand van die bebouwing en lintbebouwing langs wegen, waterwegen of waterkeringen)
- **Artikel 6.2 b & c**
  - het is mogelijk dat de opstelling vanwege de ruimtelijke kwaliteit minder hectare mag omvatten dan op grond van de aansluiting op bestaand stedelijk gebied en infrastructuur geldt. Ruimtelijke kwaliteitseisen kunnen er dus toe leiden dat de omvang van een opstelling voor zonne-energie met maximaal 10% wordt verruimd dan wel dat de omvang wordt beperkt voor zover dat nodig is op grond van het bepaalde in Paragraaf 6.2.6 *(p.173)* van de omgevingsverordening.

Stimuleringsgebieden zon

S1. Onverminderd artikel 6.3 kunnen Gedeputeerde Staten op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de desbetreffende gemeente, of ambtshalve, gehoord de commissie, **stimuleringsgebieden zonne-energie aanwijzen waar kan worden afgeweken van het gestelde in artikel 6.2.**

Dit betekent dat in alle zoekgebieden volgens de stimuleringsregeling (grotere) zonnevelden mogelijk zijn.

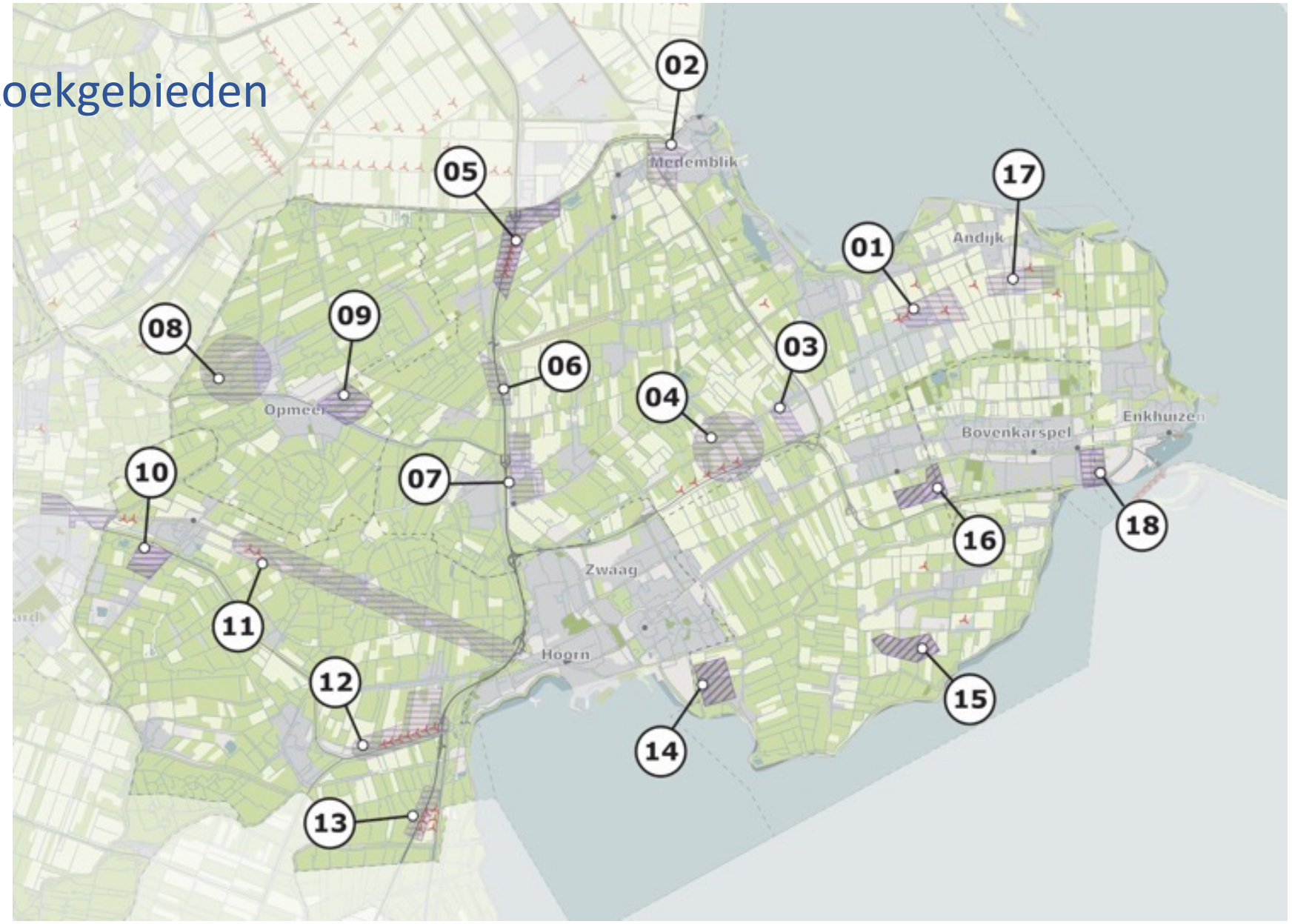
s)
1.

Hier dient wel een intensiever traject ingestoken te worden, samen met de provincie.

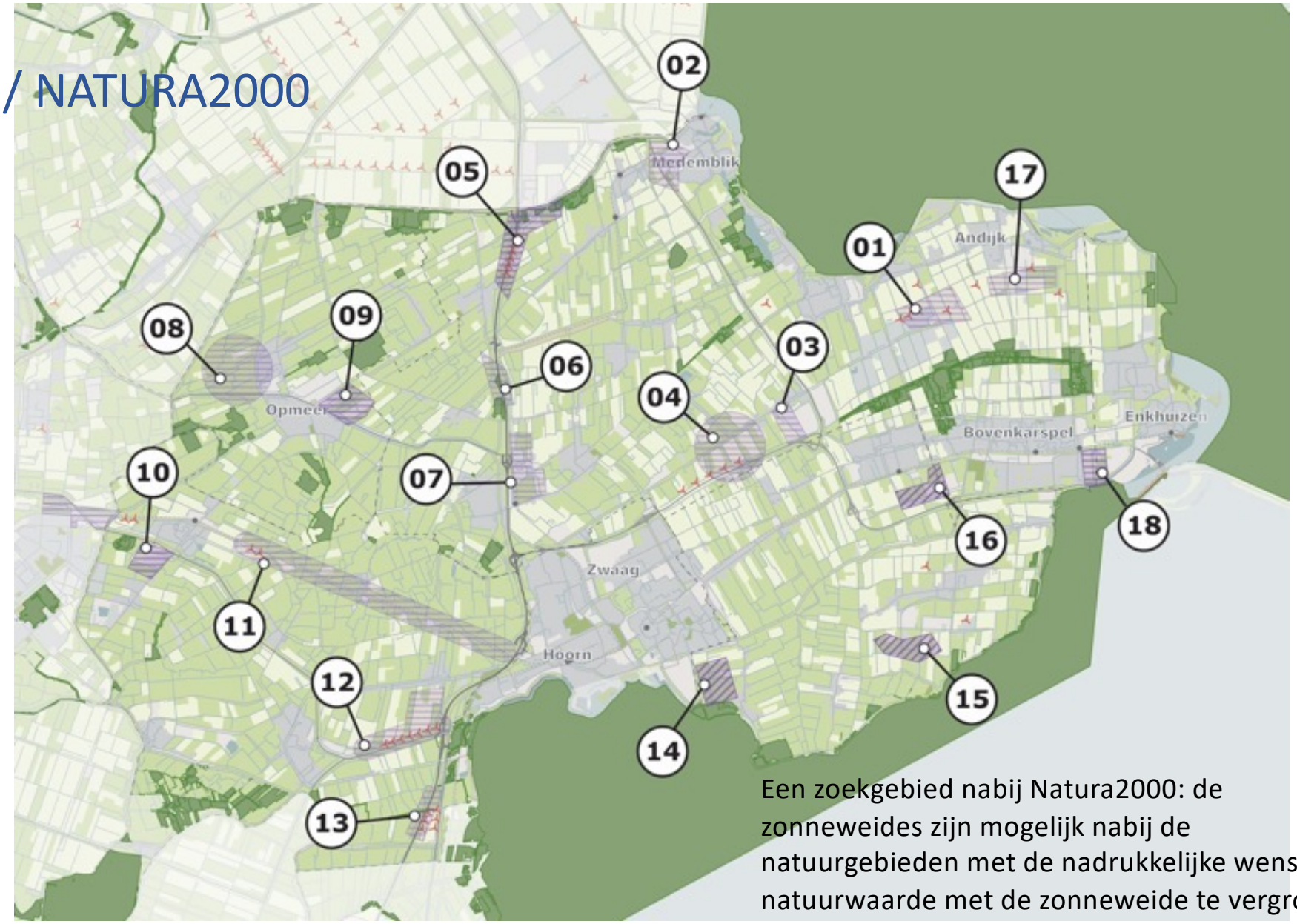
Landschappelijke aandachtspunten voor concretisering zoekgebieden, Westfries-breed

Medemblik
Andijk
Opmeer
Bovenkarspel
Enkhuizen
Zwaag
Hoorn

RES-zoekgebieden

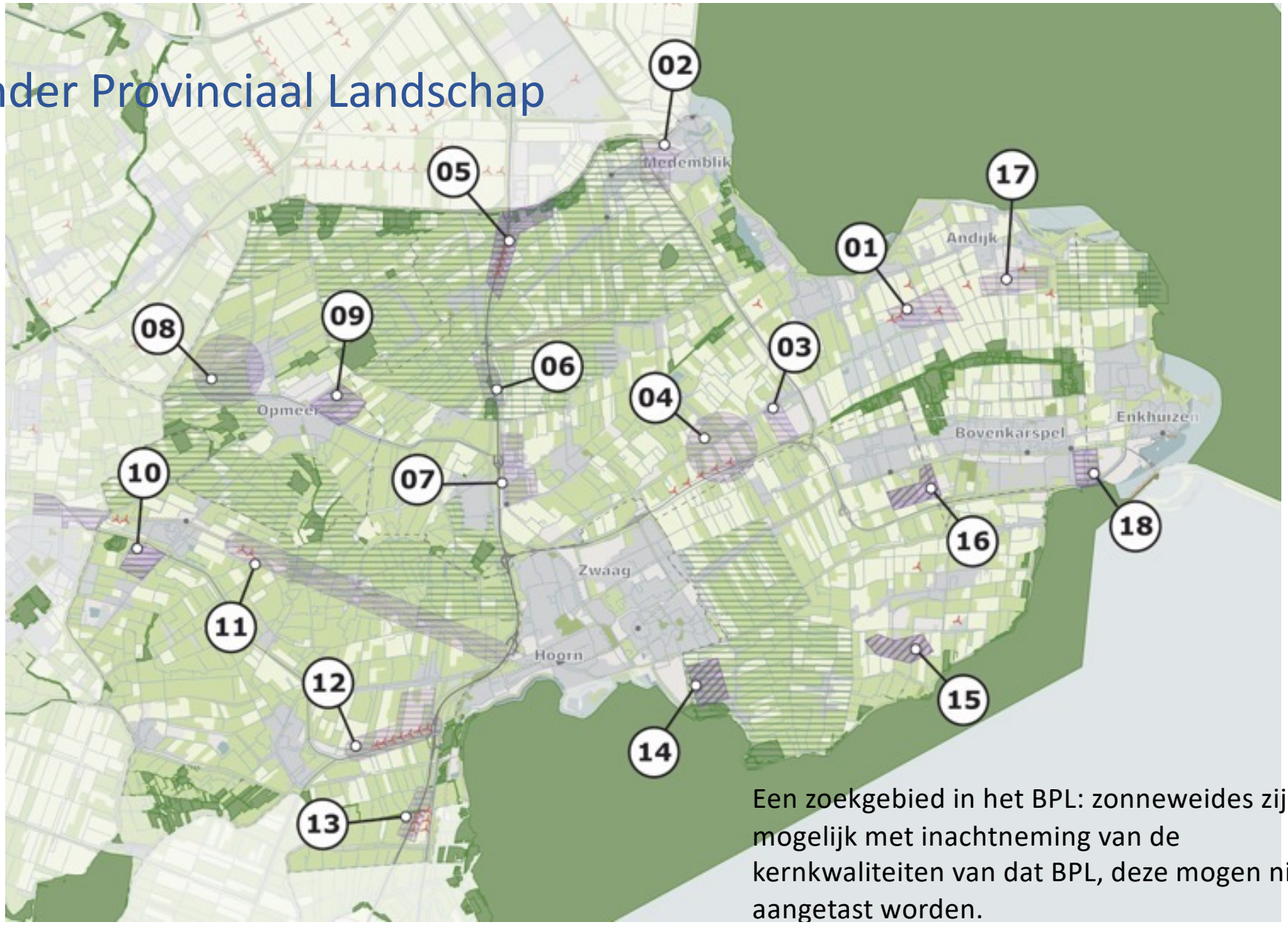

NNN / NATURA2000

Een zoekgebied nabij Natura2000: de zonneweides zijn mogelijk nabij de natuurgebieden met de nadrukkelijke wens de natuurwaarde met de zonneweide te vergroten

Bijzonder Provinciaal Landschap

Een zoekgebied in het BPL: zonneweides zijn mogelijk met inachtneming van de kernkwaliteiten van dat BPL, deze mogen niet aangetast worden.

Westfriese Omringdijk

Een zoekgebied in de Westfriese omringdijk: binnen 200 meter van de omringdijk is geen ruimte voor zonnevelden

Concretisering per zoekgebied

Opmeer
Medemblik
Enkhuizen
Stede Broec
Drechterland
Koggenland
Hoorn

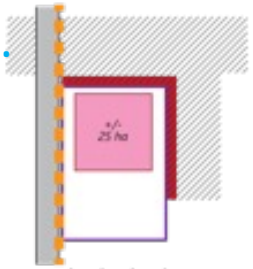
Zoekgebied **8.**

Kansen vanuit verordening

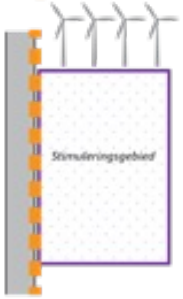
b) 2.

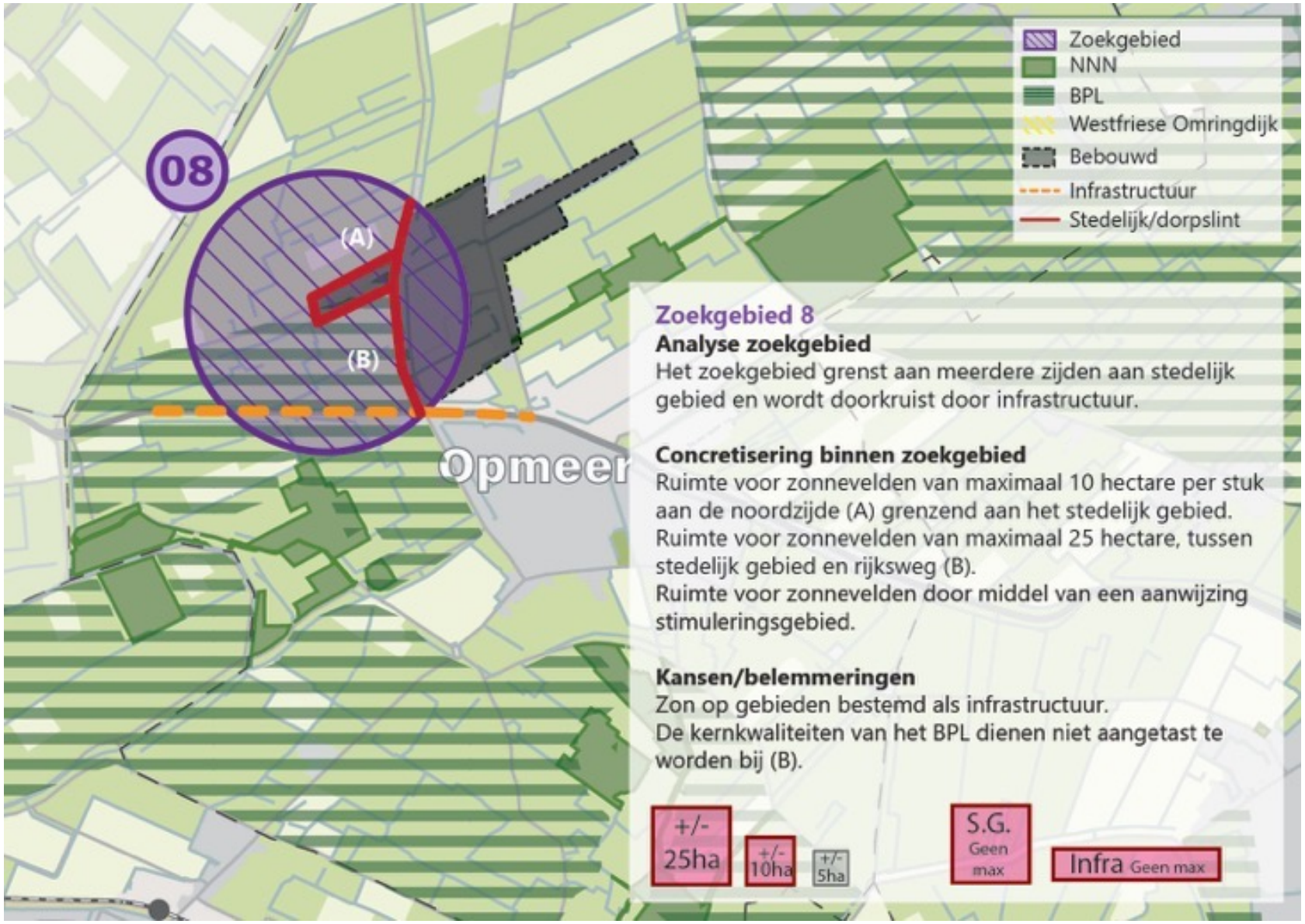

b) 3.

s) 1.

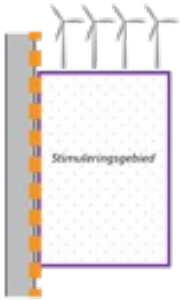
Zoekgebied **9.**

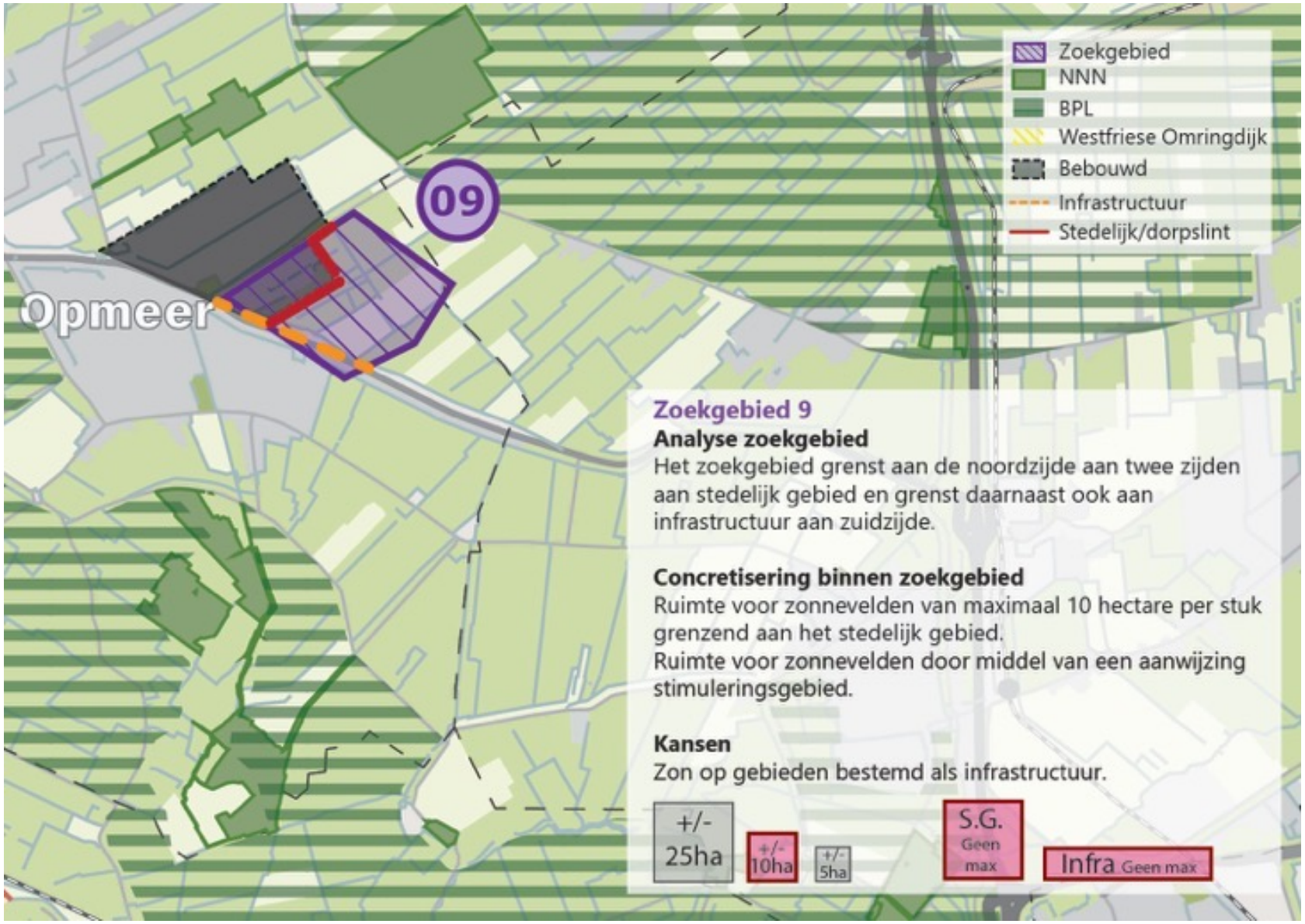
Kansen vanuit verordening

b) 2.

s) 1.

Door de oogharen heen kijkend, wat zien we dan.

Met als uitgangspunt dat:

- We buiten beschouwing laten dat er via een aanwijzing stimuleringsgebied mogelijk extra of grotere zonnevelden toegevoegd kunnen worden in een zoekgebied
- We kijken naar wat er op de plek ruimtelijk mogelijk is (vanuit de verordening kan er wellicht 25 ha, maar is die ruimte wel aanwezig in het zoekgebied?)
- We de gebieden bestemd als infrastructuur buiten beschouwing laten.

Door de oogharen heen kijkend, wat zien we dan.

Met als uitgangspunt dat:

- We buiten beschouwing laten dat er via een aanwijzing stimuleringsgebied mogelijk extra of grotere zonnevelden toegevoegd kunnen worden in een zoekgebied
- We kijken naar wat er op de plek ruimtelijk potentieel mogelijk is (vanuit de verordening kan er wellicht 25 ha, maar is die ruimte wel aanwezig in het zoekgebied?)
- We de gebieden bestemd als infrastructuur buiten beschouwing laten.

Zoekgebied 1	0	hectare		Zoekgebied 10	0	hectare
Zoekgebied 2	15	hectare		Zoekgebied 11	10	hectare
Zoekgebied 3	20	hectare		Zoekgebied 12	66	hectare
Zoekgebied 4	40	hectare		Zoekgebied 13	10	hectare
Zoekgebied 5	10	hectare		Zoekgebied 14	20	hectare
Zoekgebied 6	0	hectare		Zoekgebied 15	0	hectare
Zoekgebied 7	35	hectare		Zoekgebied 16	0	hectare
Zoekgebied 8	35	hectare		Zoekgebied 17	30	hectare
Zoekgebied 9	20	hectare		Zoekgebied 18	20	hectare
				Totaal	331	hectare

Bod West-Friesland
RES 1.0: 323 hectare

Door de oogharen heen kijkend, wat zien we dan.

Met als uitgangspunt dat:

- We buiten beschouwing laten dat er via een aanwijzing stimuleringsgebied mogelijk extra of grotere zonnevelden toegevoegd kunnen worden in een zoekgebied
- We kijken naar wat er op de plek ruimtelijk potentieel mogelijk is (vanuit de verordening kan er wellicht 25 ha, maar is die ruimte wel aanwezig in het zoekgebied?)
- We de gebieden bestemd als infrastructuur buiten beschouwing laten.

Zoekgebied 1	0	hectare		Zoekgebied 10	0	hectare
Zoekgebied 2	15	hectare		Zoekgebied 11	10	hectare
Zoekgebied 3	20	hectare		Zoekgebied 12	66	hectare
Zoekgebied 4	40	hectare		Zoekgebied 13	10	hectare
Zoekgebied 5	10	hectare		Zoekgebied 14	20	hectare
Zoekgebied 6	0	hectare		Zoekgebied 15	0	hectare
Zoekgebied 7	35	hectare		Zoekgebied 16	0	hectare
Zoekgebied 8	35	hectare		Zoekgebied 17	30	hectare
Zoekgebied 9	20	hectare		Zoekgebied 18	20	hectare
				Totaal	331	hectare

Bod West-Friesland
RES 1.0: 323 hectare

Dit was een Theoretische benadering

Praktisch: Peilnota:
Als we kijken naar risico's/bezwaren, draagvlak, behoefte uit de markt voor een locatie, onmogelijkheid businesscases, netcongestie/aansluitingsmogelijkheden, kan hopelijk de helft ontwikkeld worden

Zoekgebied 1	0	hectare		Zoekgebied 10	0	hectare
Zoekgebied 2	15	hectare		Zoekgebied 11	10	hectare
Zoekgebied 3	20	hectare		Zoekgebied 12	66	hectare
Zoekgebied 4	40	hectare		Zoekgebied 13	10	hectare
Zoekgebied 5	10	hectare		Zoekgebied 14	20	hectare
Zoekgebied 6	0	hectare		Zoekgebied 15	0	hectare
Zoekgebied 7	35	hectare		Zoekgebied 16	0	hectare
Zoekgebied 8	35	hectare		Zoekgebied 17	30	hectare
Zoekgebied 9	20	hectare		Zoekgebied 18	20	hectare
				Totaal	331	hectare

Bod West-Friesland
RES 1.0: 323 hectare

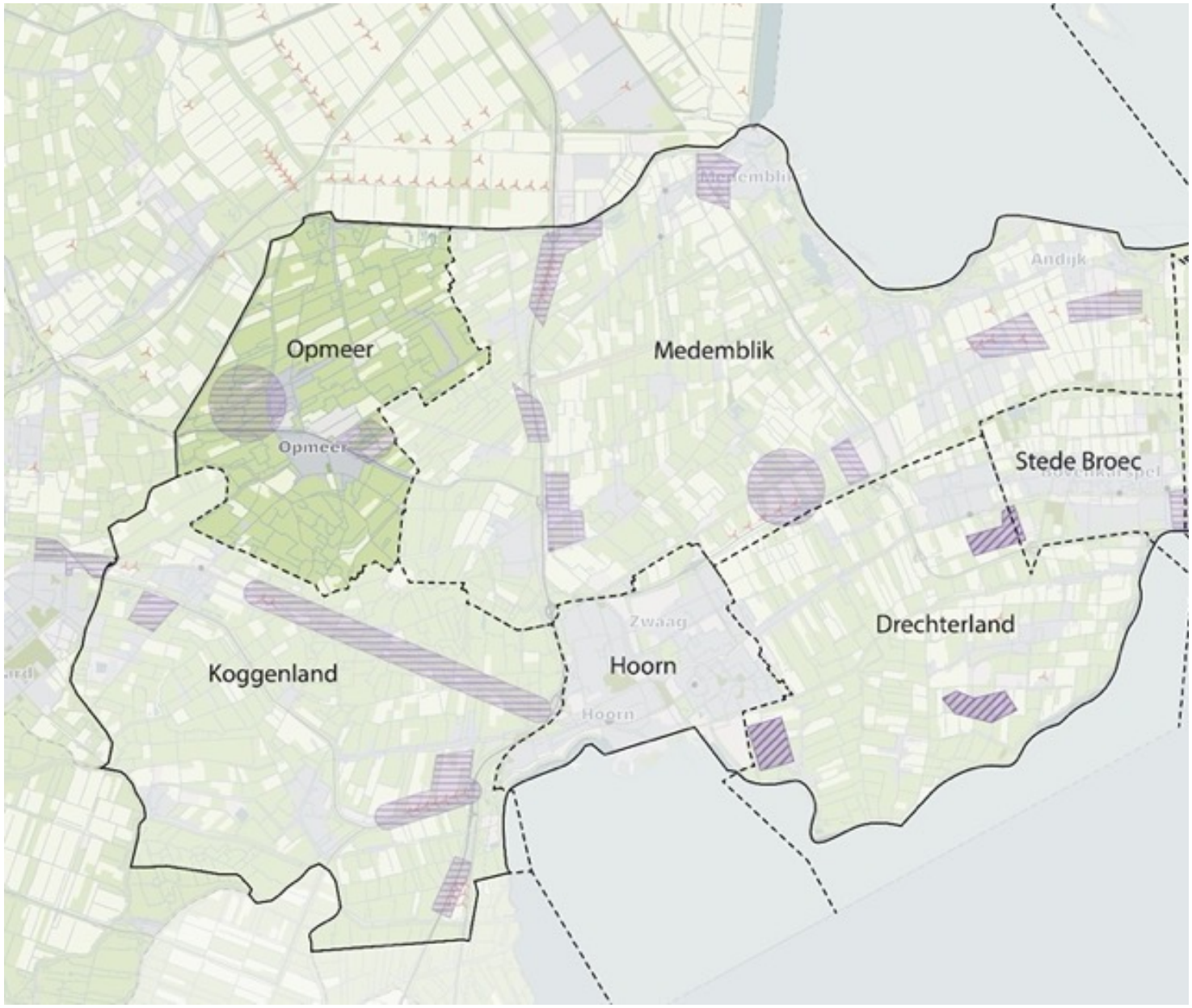
Royal HaskoningDHV
Enhancing Society Together

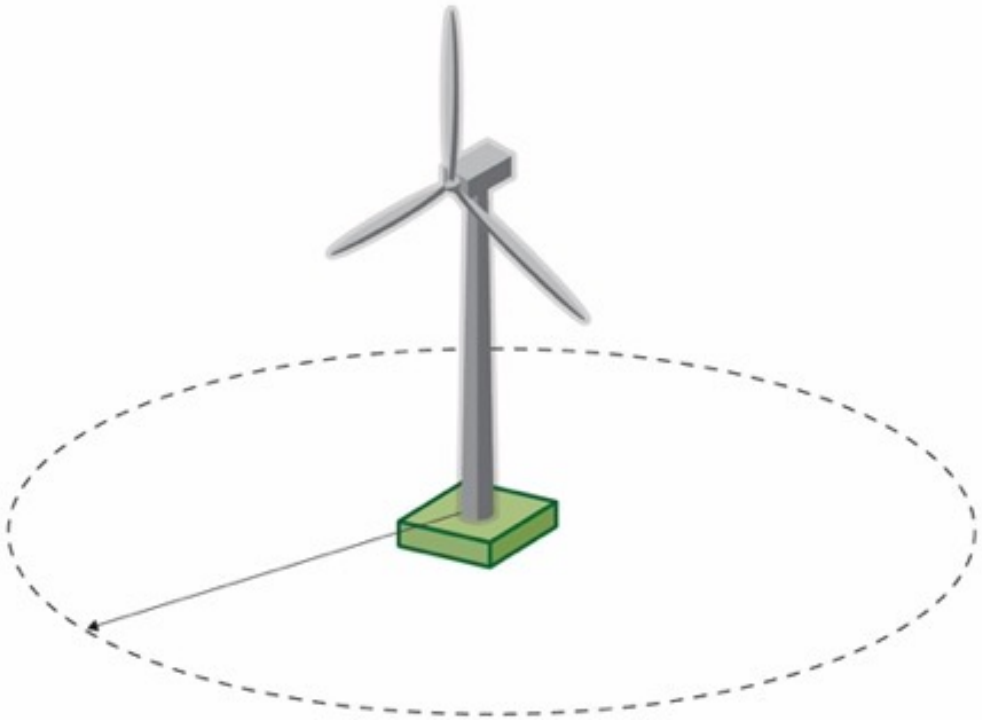
Inspiratie & verdieping

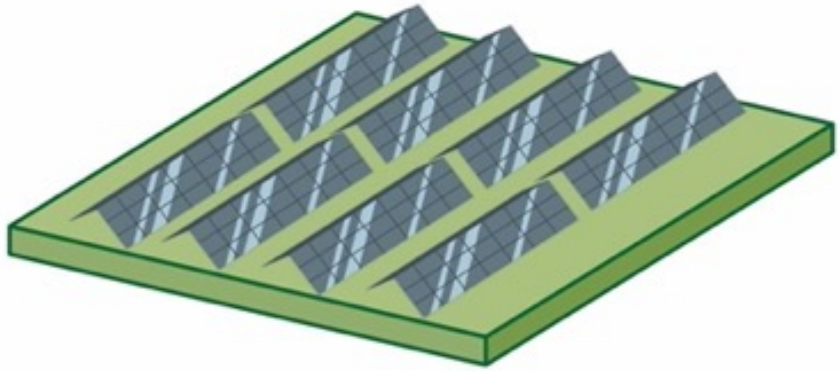

Vanuit concretisering
- 55 ha zon mogelijk

- 2 zoekgebieden zon

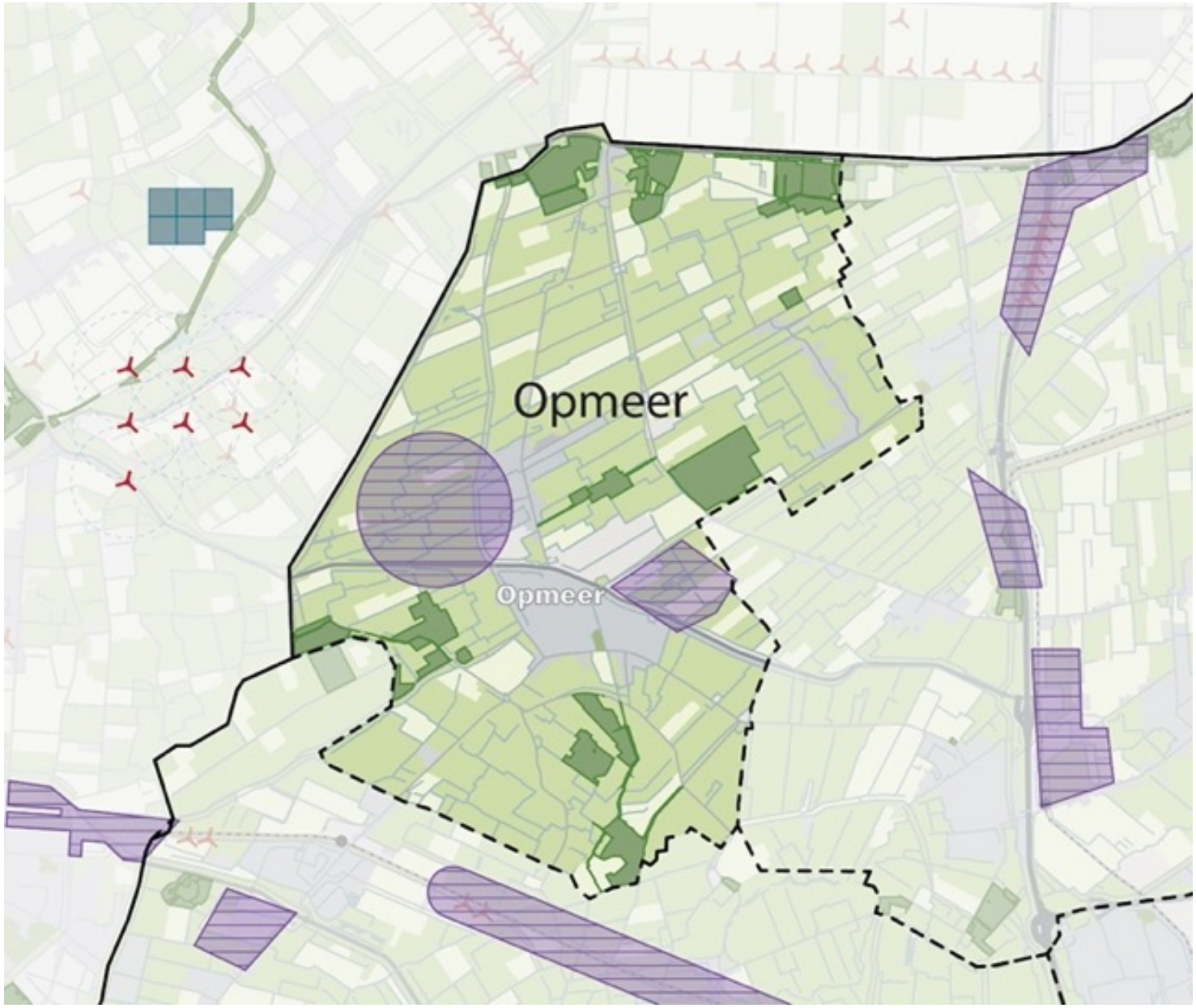

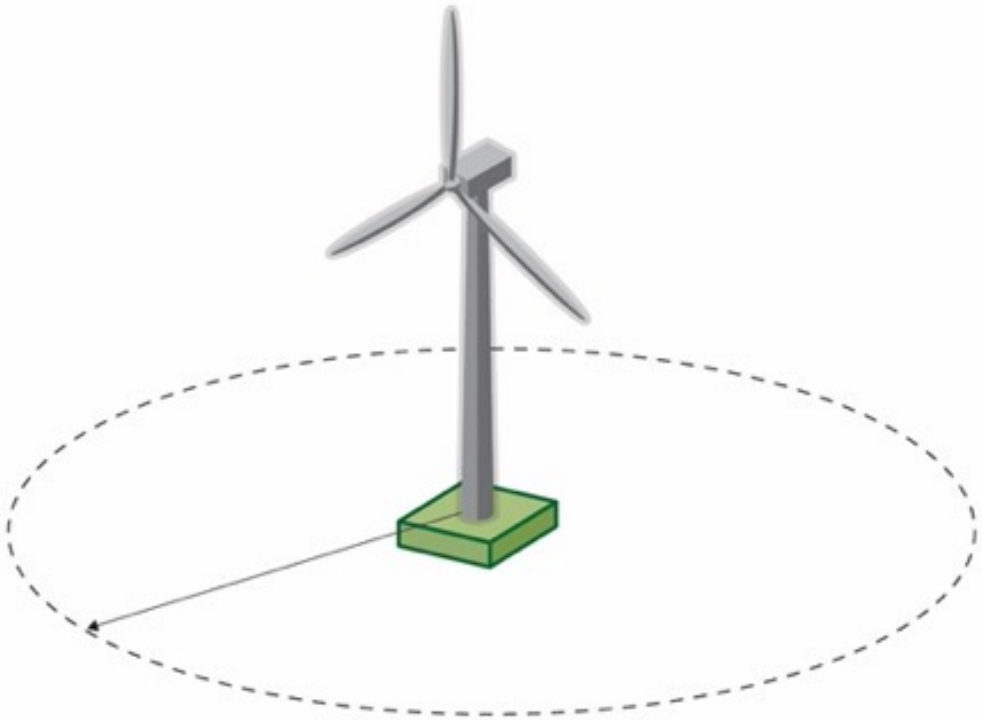
5MW = turbine
1200 m2 directe ruimtelijke impact (0,12 ha)
28,2 ha indirecte ruimtelijke impact (600 m diameter)

5MW = 8,5 ha zonneveld
85000 m2 directe ruimtelijke impact (8,5 ha)
Geen indirecte ruimtelijke impact

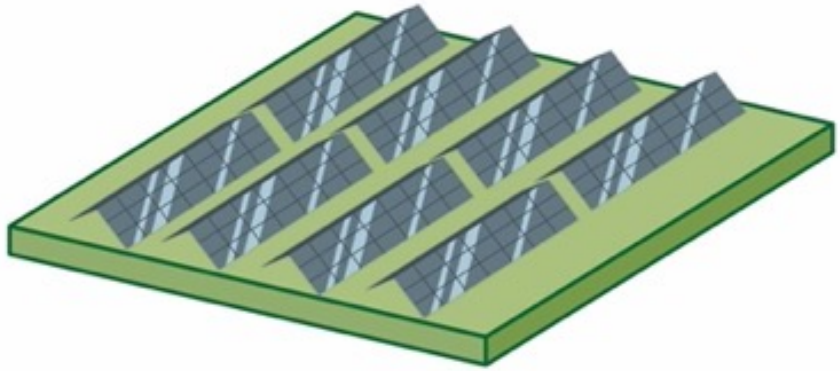
Vanuit concretisering
55 ha zon mogelijk

Dit staat gelijk aan 6,5
Hoge Windturbines

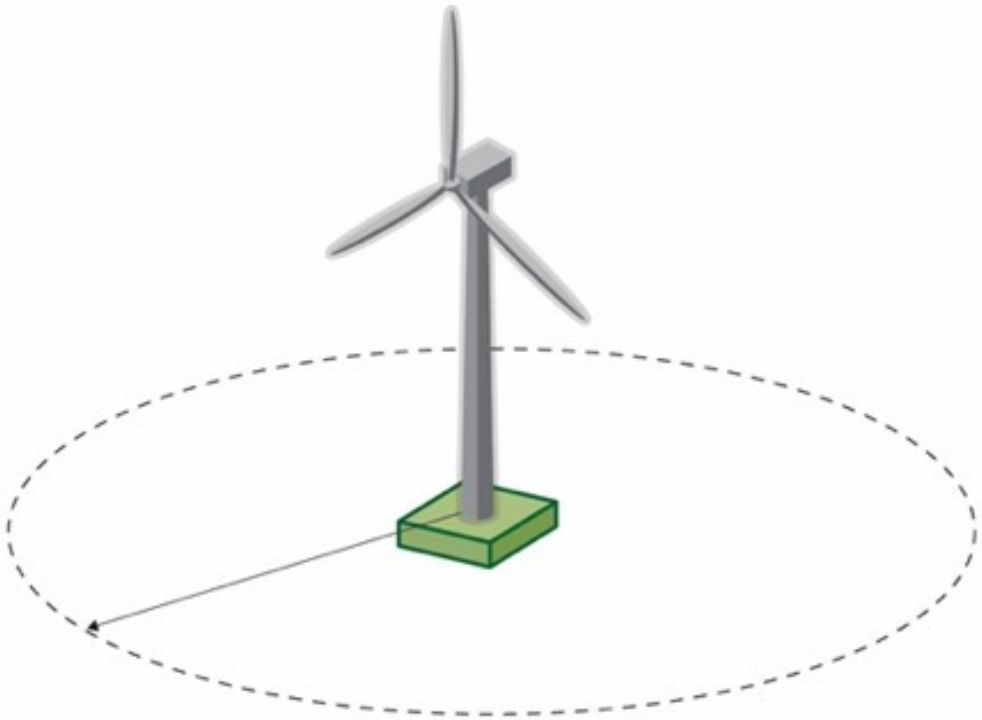

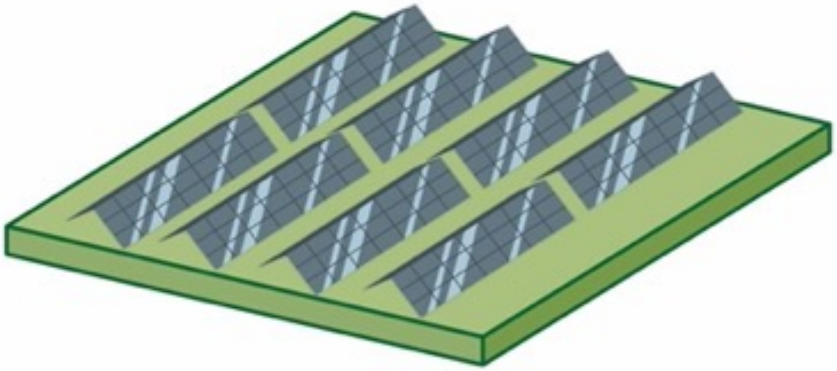
Meekoppelen:
Natuur, Landbouw, Glastuinbouw,
Landschap, Bos, Industrie

Meekoppelen:
Natuur (beperkt), parkeerplaatsen
Op daken van industrie/woningen

Meekoppelen:
Natuur, Landbouw, Glastuinbouw,
Landschap, Bos, Industrie
Niet met woningen

Meekoppelen:
Natuur (beperkt), parkeerplaatsen
Op daken van industrie/woningen

- Zon op dak?

Staat elders in het bod

Verzekering

Constructie

Monumenten

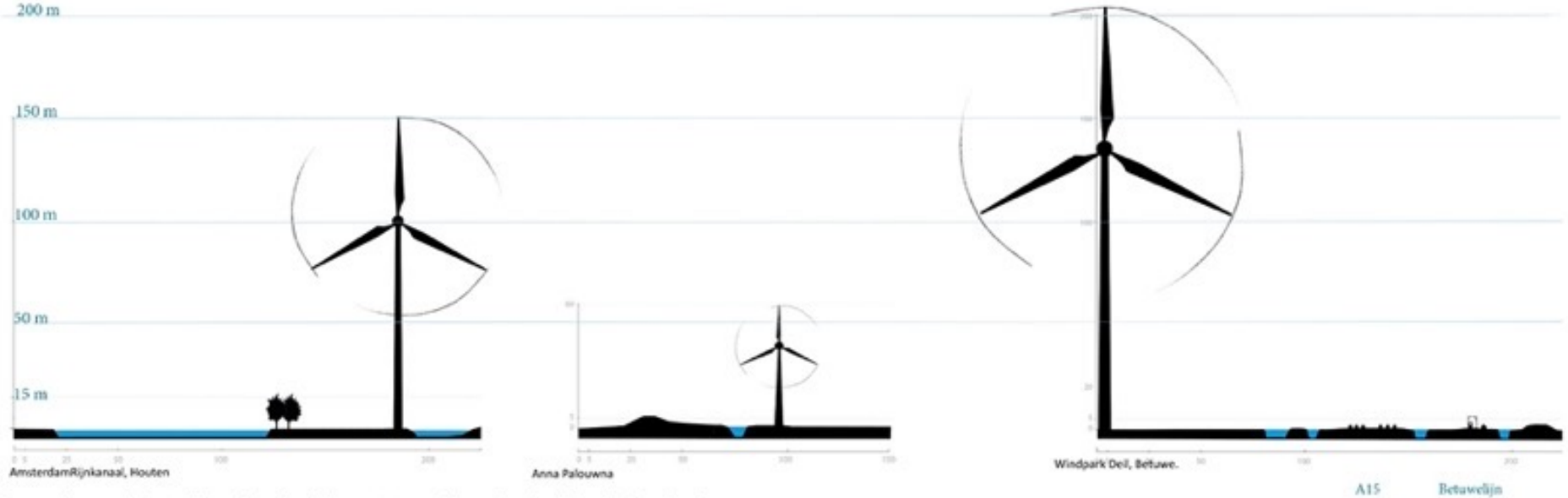
Gemeentelijke zeggenschap

Doorsnedes van wind-opstellingen langs landschapsstructuren. Allemaal op dezelfde schaal getekend.
Onderstaande turbines komen op de meeste waarnemers over als groot, imposant.

Welke turbine is het hoogst?

Uit: CoP Windenergie en landschapskwaliteit, foto; Marc van Grieken

Welke turbine is het hoogst?

198 meter

198 meter

98 meter

Uit: CoP Windenergie en landschapskwaliteit, foto; Marc van Grieken

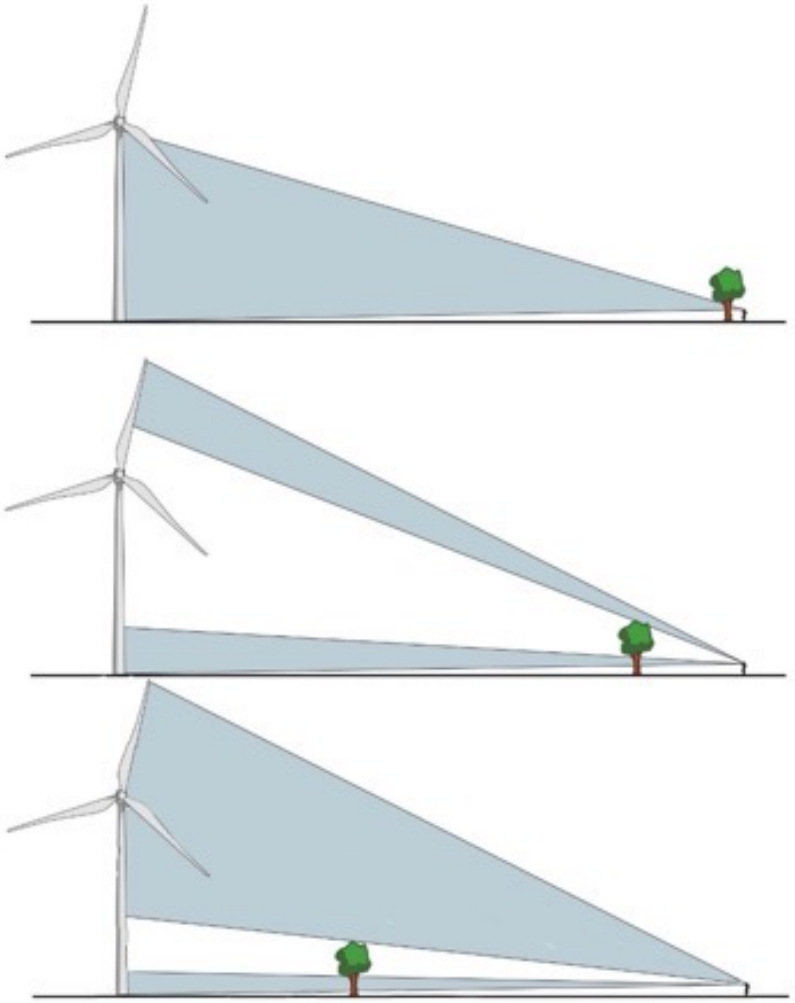

Restricties in hoogte maakt vaak dat de rotor-diamater toeneemt.

Openheid discussie

'Constante ruimtevraag': in alle vier de beelden wordt evenveel energie opgewekt. Respectievelijk met masten van 40m, 80m, 100m en 120 meter. Bij grote hoogte ontstaat een rustiger beeld. (Visualisatie Witteveen en Bos).

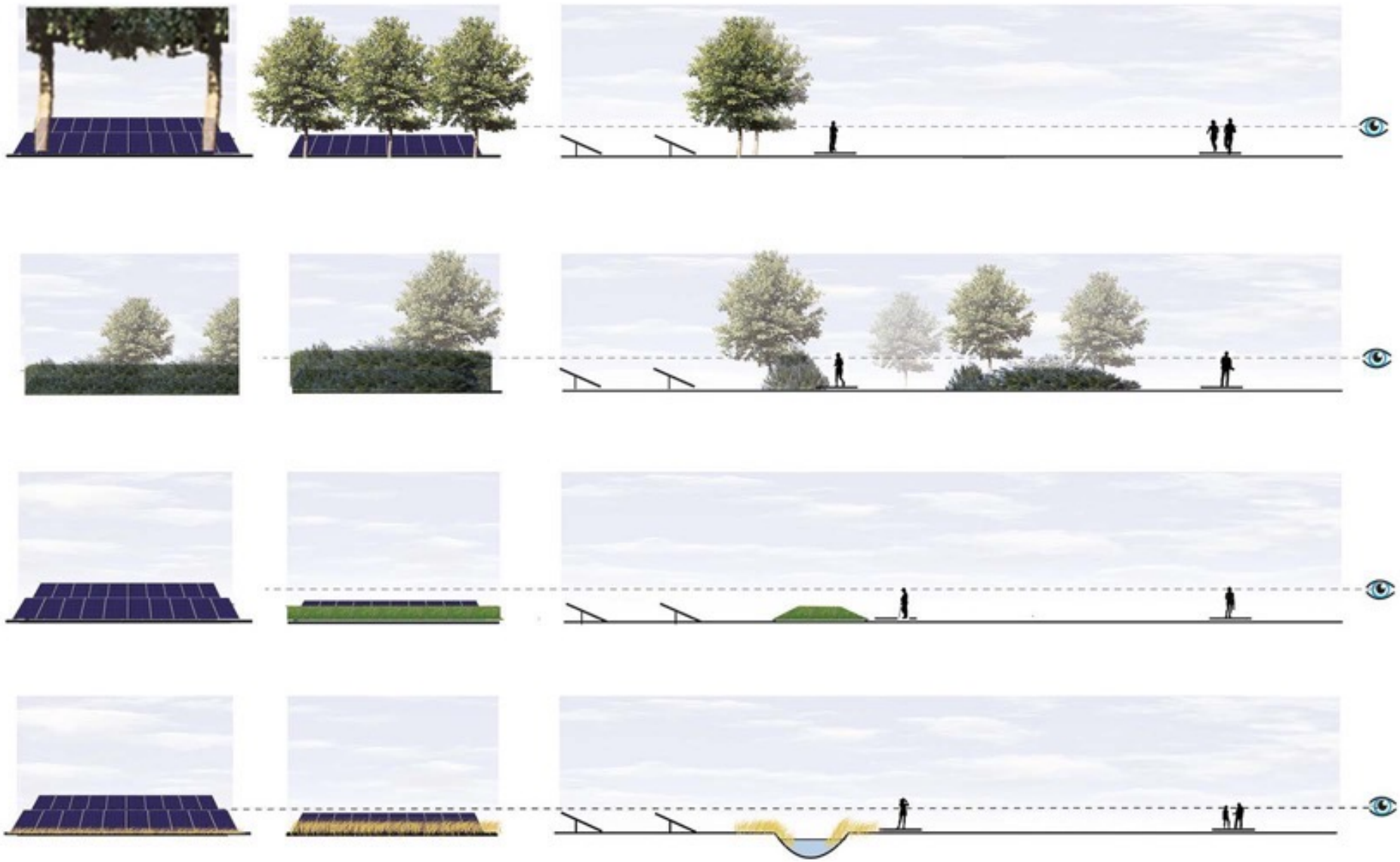

Openheid discussie

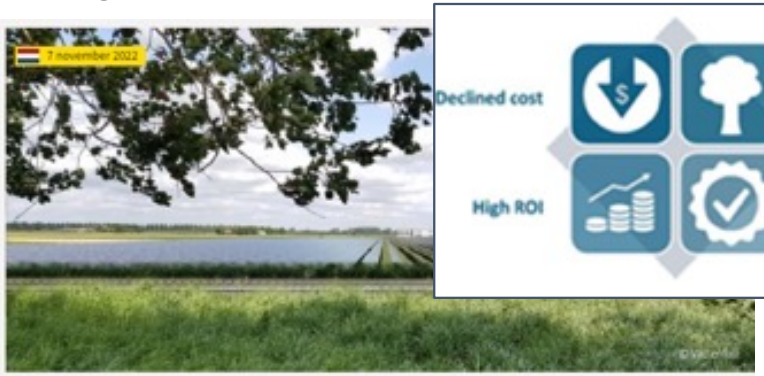

Strengths

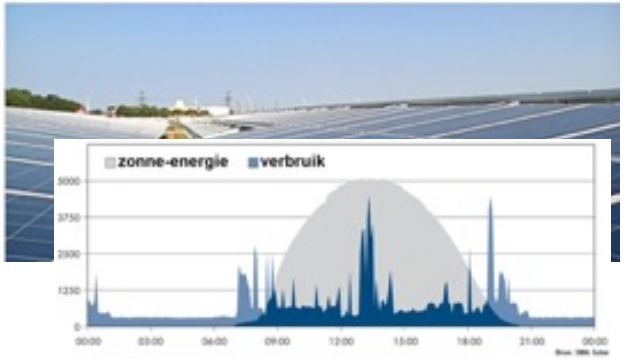
Vattenfall vraagt vergunning aan voor subsidievrij zonnepark Trekweg A6

Lees meer

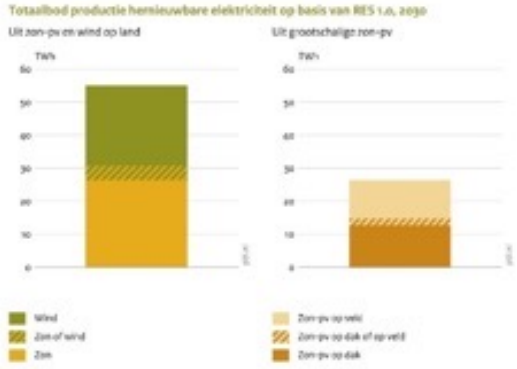
Weakness

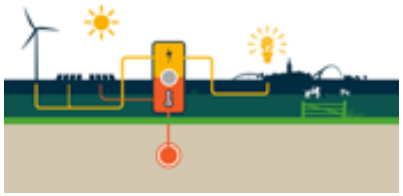
Noordelijke Rekenkamer: afdwingen compensatie voor omwonenden wind- en zonneparken niet mogelijk

Opportunities

Threats

LTO Noord trapt op de rem en wil geen zonneparken meer op landbouwgrond. 'Liever kleine windmolens bij de boerderij'

Nederland gaat aan de groene energie. Na windmolens verschijnen nu ook steeds meer zonneparken in het landschap. Vooral in de landelijke regio's, zoals het noorden van het land. Maar daar groeit ook de weerstand.

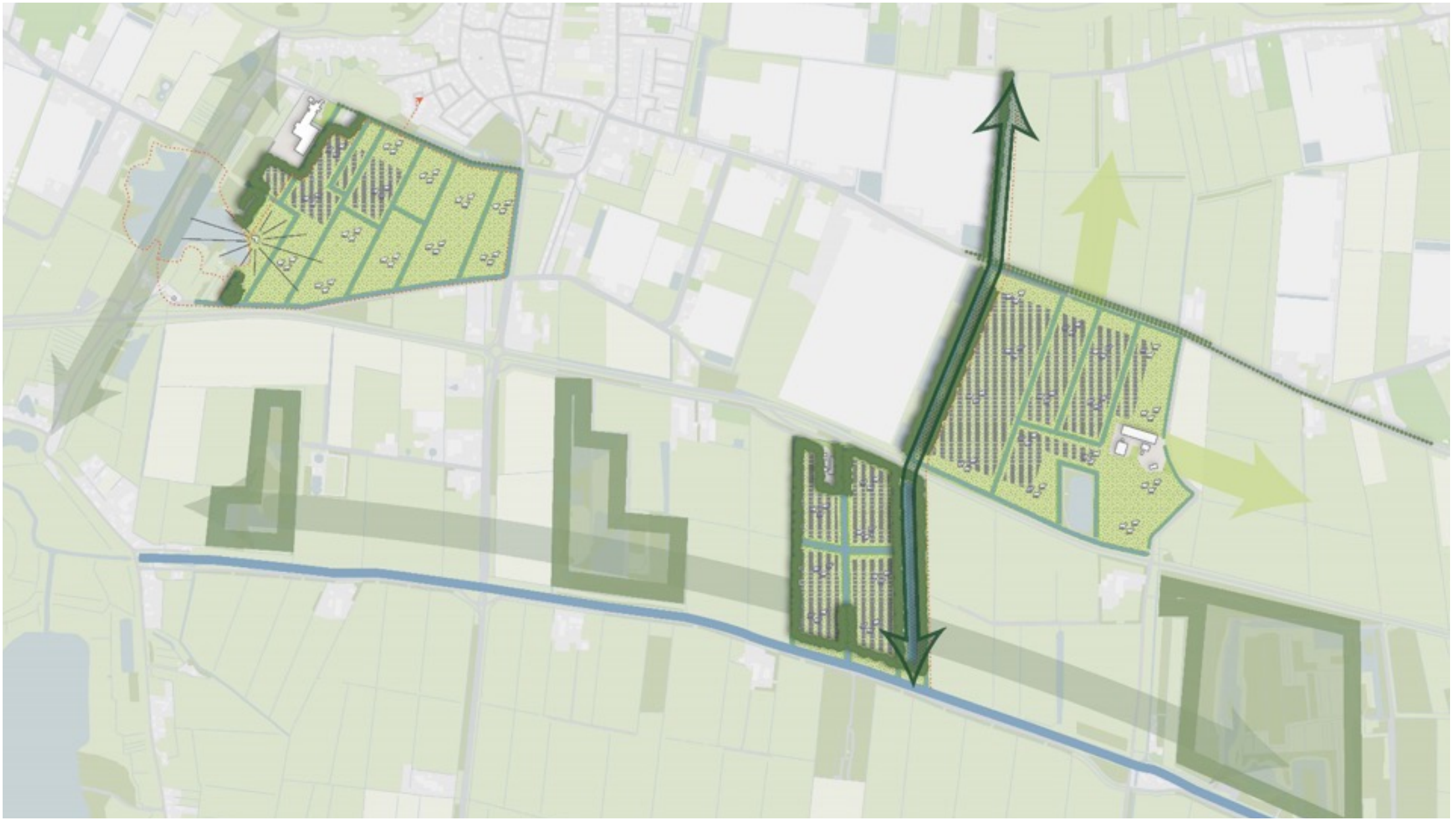

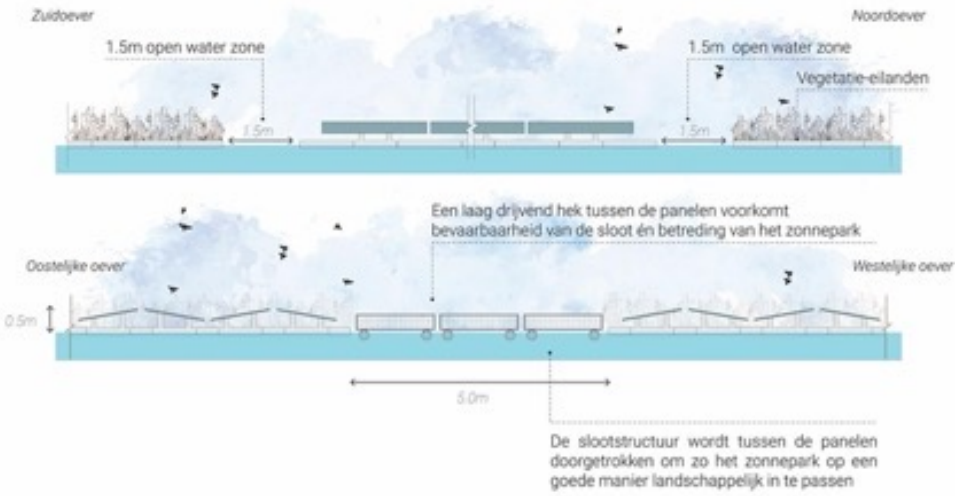

Foto: firan.nl

Foto: vrijopnaam.nl

0
200
400
600
800 Meters
0
100
200
300
400
500
600
700
800 Meters

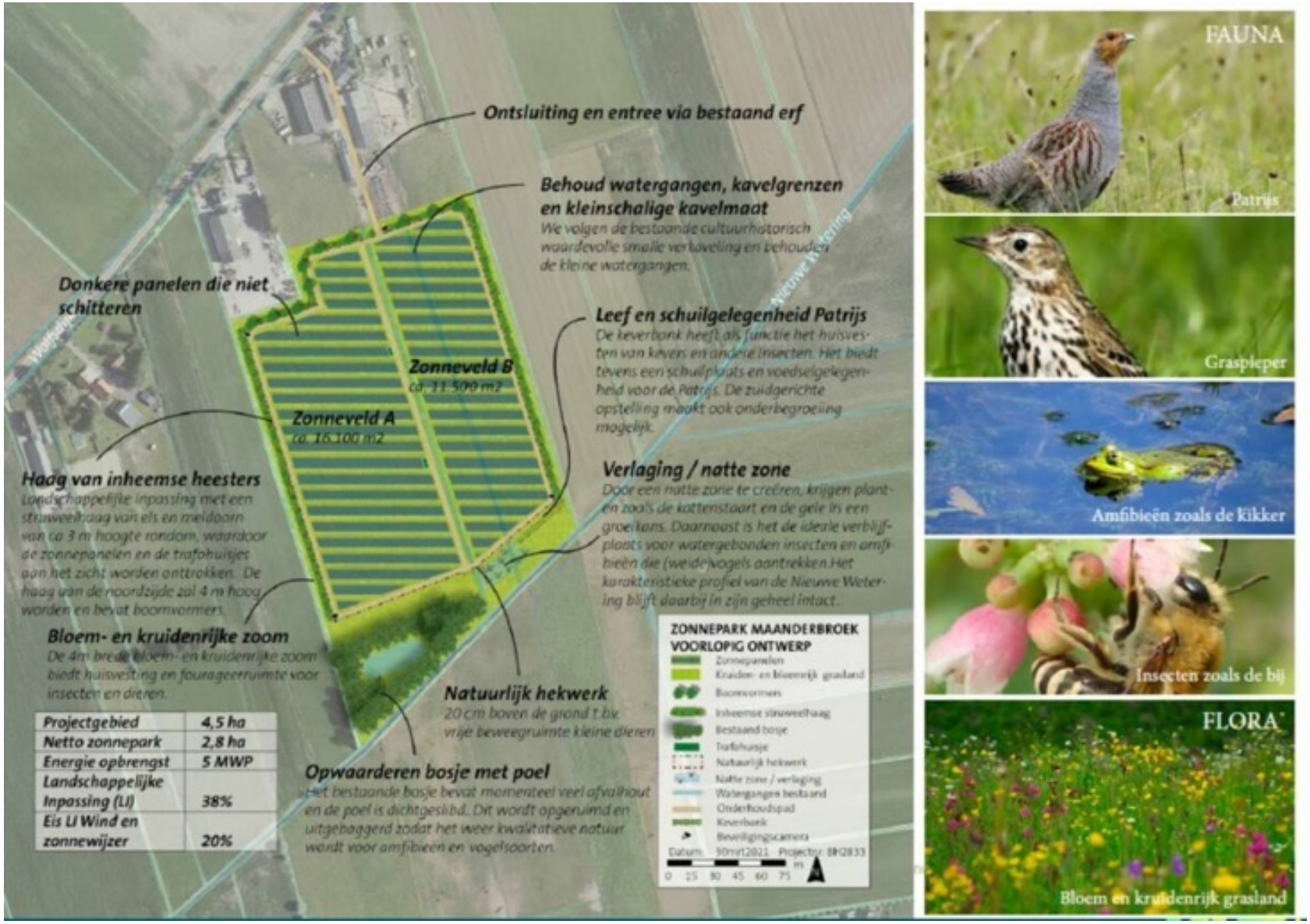

Zuidoever
Noordoever
1.5m open water zone
1.5m open water zone
Vegetatie-eilanden
1.5m
1.5m
Een laag drijvend hek tussen de panelen voorkomt
bevaarbaarheid van de sloot én betreding van het zonnepark
Oosteljke oever
Westelijke oever
0.5m
5.0m
De slootstructuur wordt tussen de panelen
doorgetrokken om zo het zonnepark op een
goede manier landschappelijk in te passen

Ontsluiting en entree via bestaand erf
Behoud watergangen, kavelgrenzen en kleinschalige kavelmaat
We volgen de bestaande cultuurhistorisch waardevolle smalle verkaveling en behouden de kleine watergangen.
Donkere panelen die niet schitteren
Zonneveld B
ca. 11.500 m2
Zonneveld A
ca. 16.100 m2
Leef en schuilgelegenheid Patrijs
De keverbank heeft als functie het huisvesten van kevers en andere insecten. Het biedt tevens een schuilplaats en voedselgelegenheid voor de Patrijs. De zuidgerichte opstelling maakt ook onderbegroeiing mogelijk.
Verlaging / natte zone
Door een natte zone te creëren, krijgen plant- en zoals de kattenstaart en de gele lis een groeikans. Daarnaast is het de ideale verblijfplaats voor watergebonden insecten en amfibieën die (weide)vogels aantrekken.Het karakteristieke profiel van de Nieuwe Wetering blijft daarbij in zijn geheel intact.
Haag van inheemse heesters
Landschappelijke inpassing met een struweelhaag van els en meidoorn van ca 3 m hoogte rondom, waardoor de zonnepanelen en de trafohuisjes aan het zicht worden onttrokken. De haag aan de noordzijde zal 4 m hoog worden en bevat boomvormers.
Bloem- en kruidenrijke zoom
De 4m brede bloem- en kruidenrijke zoom biedt huisvesting en foerageerruimte voor insecten en dieren.
Natuurlijk hekwerk
20 cm boven de grond t.bv. vrije bewegingsruimte kleine dieren
Opwaarderen bosje met poel
Het bestaande bosje bevat momenteel veel afvalhout en de poel is dichtgeslibd. Dit wordt opgeruimd en uitgebaggerd zodat het weer kwalitatieve natuur wordt voor amfibieën en vogelsoorten.
Projectgebied 4,5 ha
Netto zonnepark 2,8 ha
Energie opbrengst 5 MWP
Landschappelijke Inpassing (LI) 38%
Eis LI Wind en zonnewijzer 20%
ZONNEPARK MAANDERBROEK
VOORLOPIG ONTWERP
Zonnepanelen
Kruiden- en bloemrijk grasland
Boomvormers
Inheemse struweelhaag
Bestaand bosje
Trafohuisje
Natuurlijk hekwerk
Natte zone / verlaging
Watergangen bestaand
Onderhoudspad
Keverbank
Beveiligingscamera
Datum: 30mrt2021 Projectnr. BPQ833
0 15 30 45 60 75 m
Nieuwe Wetering
Wolfsdijk

FAUNA
Patrijs

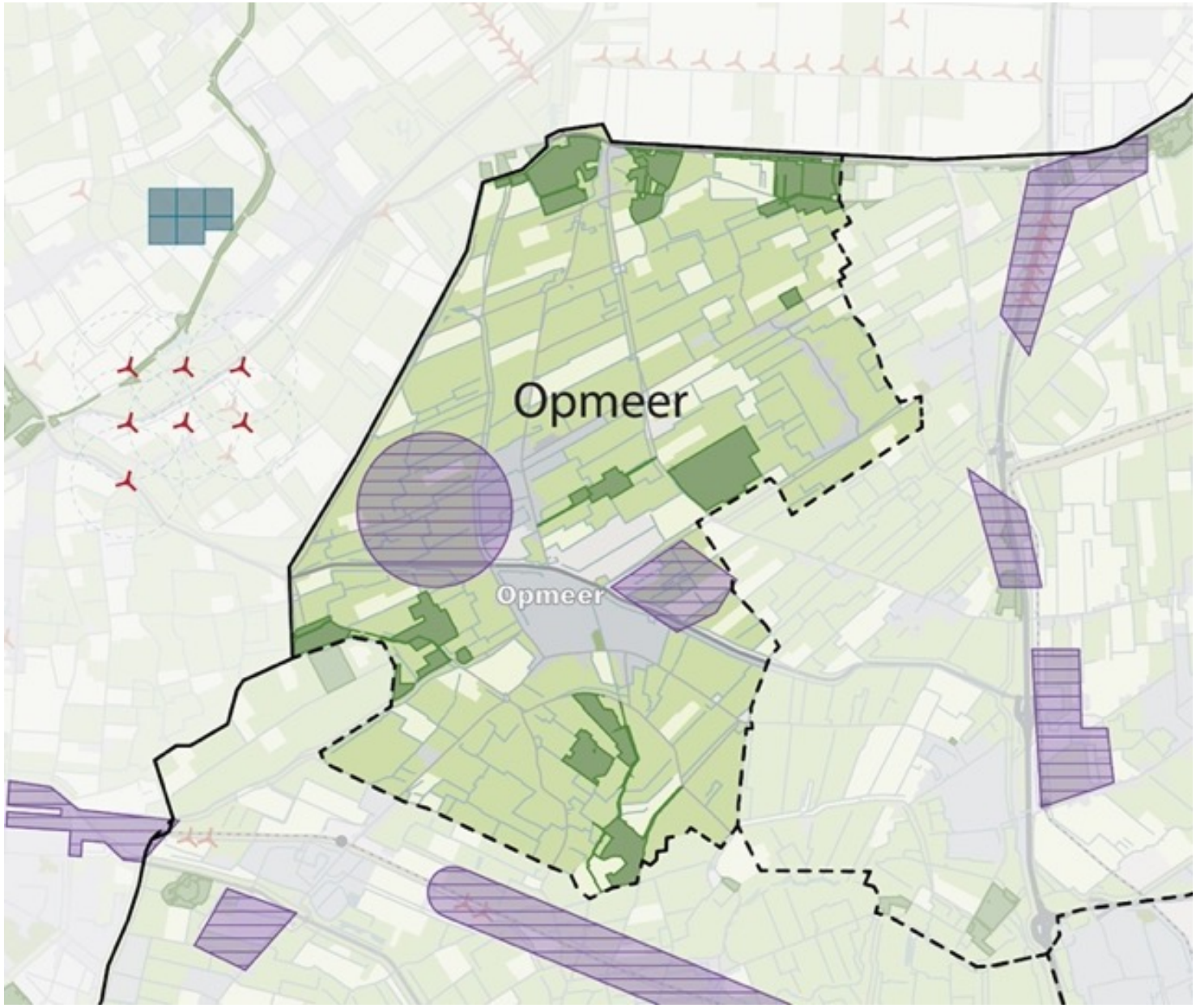
Graspieper

Amfibieën zoals de kikker

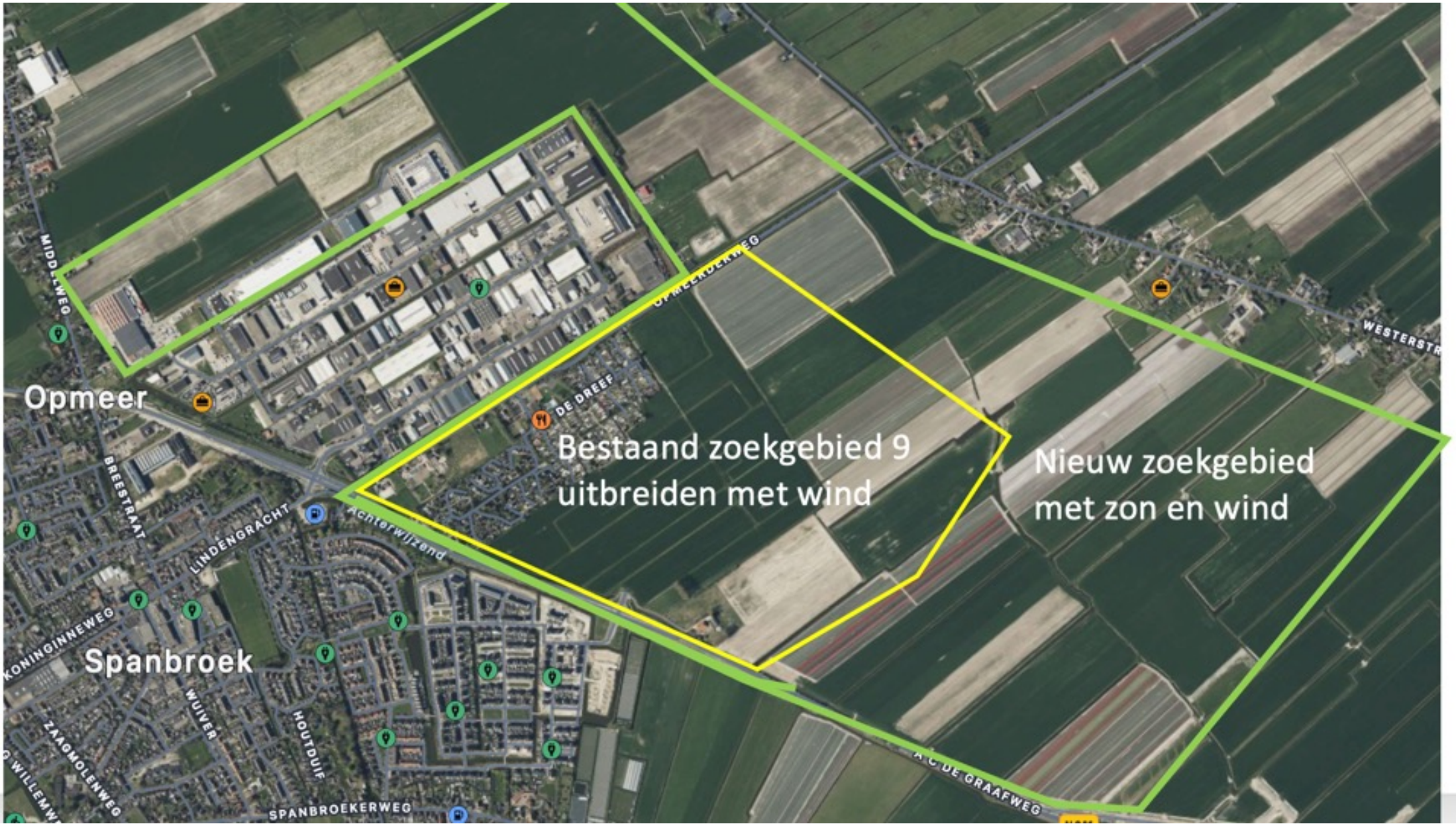
Insecten zoals de bij

FLORA
Bloem en kruidenrijk grasland

Wat als we het bod niet gaan halen?

Zoekgebied wind nieuw deels
in bestaand zoekgebied 8
Gemeente Opmeer
N241

Opmeer
Spanbroek
Bestaand zoekgebied 9
uitbreiden met wind
Nieuw zoekgebied
met zon en wind
DE DREEF
LINDENGRACHT
Achterwijzend
SPANBROEKERWEG
A.C. DE GRAAFWEG

Opmeer
MIDDELWEG
BREESTRAAT
LINDENGRACHT
Achterwijzend
DE DREEF
Veken 4

Er vanuit gaande dat er meer ruimte nodig is.

Is er dan ruimte voor zon, wind, beide of een ‘pauze’?

&

Waar zien we dan de eventuele mogelijkheden voor uitbreiding bestaand/toevoeging nieuw zoekgebied/repoweren bestaande wind?

&

Zijn de voorgestelde opties eventueel mogelijk en/of zien we nog andere kansen voor zoekgebieden?

&

Welke stappen zijn er nodig als gekozen wordt om geen extra zoekgebieden aan te wijzen? Wat zou dan een passend kader kunnen zijn om uiteindelijk toch tot voldoende opwek te komen?

Herijking RES proces

Stap 1

Uitgangspunten proces Herijking

(collegebesluit)

Stap 2

Gemeentes passen zoekgebieden aan, schrappen of voegen toe

- Obv concretisering, participatie & nieuwe initiatieven
- Ambtelijke werk-sessies deelregio
- 'Goede gesprek' BO XL Energieregio 11 oktober

Stap 3

Sluitingsdatum aanpassingen zoekgebieden

(collegebesluit)

- Start schrijfproces (dec/jan)
- Raden, Saten, AB informeren

Stap 4

Concept RES 2.0: aanpassingen in tekst en kaart

- BO XL Energieregio 14 februari
- Puntjes op de i

Stap 5

Besluitvorming RES 2.0

- Besluitvorming Raden/ Staten/ Algemeen Besture n

Stap 6

Borging in (omgevings)beleid

- pMIEK
- Omgevings-verordening & MER
- Omgevingsplannen
- Vergunningen

Concretisering zoekgebieden, participatie en uitvoering blijft doorlopen